

КЊИЖЕВНА ИСТОРИЈА

Часопис за науку о књижевности

УРЕДНИШТВО

Бојан Ђорђевић заменик главног и одговорног уредника (Филолошки факултет, Београд)	Бојан Јовић главни и одговорни уредник (Институт за књижевност и уметност, Београд)
Љиљана Бањанин (Università di Torino)	Андреј Николаевич Власов (Институт руской литературы РАН, Санкт Петербург)
Magdalena Koch (Uniwersytet A. Mickiewicza, Poznan)	Francisco Javier Juez Gálvez (Universidad Complutense, Madrid)
Весна Елез (Филолошки факултет, Београд)	Нагаша Ковачевић (Eastern Michigan University, Ypsilanti)
Снежана Миловановић Милић (Филозофски факултет, Ниш)	Сања Маџура (Филолошки факултет, Бања Лука)
Дуња Душанић (Филолошки факултет, Београд)	Игор Перишић (Институт за књижевност и уметност, Београд)
Слађана Јаћимовић (Учитељски факултет, Београд)	Данијела Петковић (Институт за књижевност и уметност, Београд)
Марјана Ђукић (Универзитет Црне Горе)	Robert Hodel (Universität Hamburg)
	Марко Аврамовић , секретар (Институт за књижевност и уметност, Београд)

КЊИЖЕВНА ИСТОРИЈА излази три пута годишње. Издаје ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ, Београд. Уредништво и администрација: Краља Милана 2, тел. 2686-036, sekretar@knjizevnaistorija.rs. Издавање овог броја часописа финансира Министарство културе и информисања Републике Србије. Штампана и повез: Чигоја штампа. Београд. За издавача: Бојан Јовић. Ликовно решење: Соња Павловић. Прелом и припрема: Лариса Малић. Тираж: 300 примерака.

Гордана Ђоковић
Драгана Грујић

ПЕДЕСЕТ ГОДИНА
КЊИЖЕВНЕ ИСТОРИЈЕ:
прилог библиографији српске периодике

Београд, 2019.

КЊИЖЕВНА **L 2018 166**
ИСТОРИЈА

Часопис за науку о књижевности

Педесет година <i>Књижевне историје</i> : прилог библиографији српске периодике	7
Библиографија	11
Именски регистар	239
Предметни регистар	261
Литература	329

ПЕДЕСЕТ ГОДИНА КЊИЖЕВНЕ ИСТОРИЈЕ: ПРИЛОГ БИБЛИОГРАФИЈИ СРПСКЕ ПЕРИОДИКЕ

Зрелост часописа *Књижевна историја* огледа се не само у годинама постојања, а свакако је педесет година континуираног излагања вредно помена, већ и у садржини, представљеној кроз 2016 библиографских јединица. Ово није први покушај да се сагледа и обједини стваралаштво на страницама *Књижевне историје*. Библиографију првих педесет бројева урадио је професор Томислав Јовановић (1981: 537–565), а петнаест година касније, у јубиларном стотом броју, Милица Кисић објављује библиографски попис и опис текстова првих 28 годишта, односно 100 бројева часописа (1996: 649–717). Повод за израду нове библиографије, поред укључивања нових бројева, био је да се уз израду додатних регистара прошире подаци које претходне библиографије нуде. Не умањујући значај претходника, напротив, ослањајући се на информације које доносе, израђена је ова библиографија поштујући начело француског библиографа Луја Малклеа (Louis Malkles): „Важно је да добијемо добро редиговане библиографије, да такве библиографије буду инструмент истраживања и информација, и да нам из анонимности поново открију у жељеном тренутку све производе људских мисли, и оне који припадају најдаљој прошлости, као и најближој садашњости“ (Сечански 1969: 199).

Циљ аналитичког описивања био је да обухвати све појединачне свеске, од прве године излагања (год. 1, бр.1, 1968) до 2017. (год. 49, бр. 163), нудећи тако отворено и сажето, на једном месту обједињене и комплетне информације, откривајући ауторе и наслове који би можда остали у сенци, посебно када је реч о књижевним приказима и критикама. Значај откривања садржине периодике, укључујући и оцене новообјављених публикација, потврђују речи Павла Поповића: „Појави се добра књига, књижевни лист је објави, препоручи, прикаже, изложи њену садржину и истакне њену вредност, чак њену специјалну вредност за тамошње крајеве, и публика је купи, прочита, разуме, асимилује оно што је у њој здраво или добро. Тако једна књига, тако друга, трећа, и кроз неколико година таквога рада, књижевни лист доведе своју публику на ниво остале књижевне публике. Мора да је доведе, јер је опседне, држи чврсто, не испушта

никако...“ (Вранеш 2009: 133). Увид у садржину сваког броја уједно омогућава да се прати ток развоја часописа и домети у области књижевности и књижевне историје.

Аналитичност је подразумевала примену јединственог класификационог и библиографског система за описивање – међународног стандарда за библиографски опис саставних делова ISBD(CP)¹ и поштовање давно утемељених библиографских принципа Стојана Новаковића: објективност и конкретност, потпуност, непрекидност и савесност у описивању, верност описа оригиналу и комплетност података. Поузданост библиографије обезбеђена је примарним начином обраде – све јединице описане су *de visu*, увидом у сваки рад, језиком и писмом текста, а разврстане су алфабетски према презимену и имену аутора који представљају јединствену индивидуалну одредницу. У индивидуалну одредницу унет је најпотпунији облик презимена и имена аутора, разрешени су сви иницијали и непотпуна имена², док је за имена страних аутора извршена фонетска транскрипција и све одреднице су наведене ћириличким писмом. Мали број библиографских јединица разврстан је према главном стварном наслову текста. Реч је о радовима који нису потписани, а садрже приказе научних скупова, округлих столова или приказе књига. У циљу уједначавања начина распореда грађе, за наслове чланака на латиници, за које није није било могуће утврдити ауторство, у угластој загради су ћириличким писмом издвојене прве три речи почетка наслова.

Библиографију прате именски и предметни регистар, који, према речима Љубице Ђорђевић, „проширују границе примарне библиографије и увећавају њену информативну вредност. Они уводе библиографске јединице на различите начине у комуникационо поље ... и граде нове, помоћне библиографије“. Именски регистар обухвата сва имена и разрешене иницијале који су садржани у библиографском опису, укључујући и напомене. Имена су дата ћирилицом, за стране ауторе у загради је наведен изворни облик, док је за ауторке које се појављују под различитим презименима у загради наведено и друго презиме, а библиографске јединице су обједињене.

Садржински аспект обрађених чланака исказан је предметним одредницама, обликованим у складу са упутствима за предметну класификацију Народне библиотеке Србије, чиме је обезбеђена доследност и претраживост свих обухваћених појмова. У предметном регистру видљив је садржај обрађених чланака, представљен предметним одредницама и пододредницама, а сређен лексикографски, азбучним редоследом, и као такав представља попис свих предмета,

1 Примењена је скраћена верзија стандарда ISBD(CP) у којој је изостављен назив часописа и ISSN број – 0350-6428, али је задржана пагинација како би библиографија била прегледнија.

2 За разрешавање иницијала захвалност дугујемо проф. Бојану Ђорђевићу.

тема и садржаја обрађених радова. У њему су груписани и обједињени сви чланци који говоре о једном предмету, личности, географском подручју или историјском догађају. Вредност овог регистра огледа се у повезивању логичких целина употребом тзв. упутница, којима се успостављају еквивалентне, хијерархијске и асоцијативне везе између употребљених појмова – одредница. На овај начин могуће је било повезати термине са више различитих значења, повезати појмове по надређености или окупити све појмове са блиским значењем и међусобно их повезати. Имена страних аутора дата су фонетском транскрипцијом, док је етимолошки облик имена представљен у загради. За ауторе чије је име више пута заступљено у регистру, етимолошки облик имена додат је само уз прво појављивање имена.

Због специфичног садржаја и пописа обрађених чланака, „од корице до корице“ часописа, дат је и специфичан субјективни печат код обликовања појединих предметних одредница. Значајан део представља попис наслова књига које су критички представљене на страницама часописа „Књижевна историја“. Поред књига, аутори чланака представљали су и најзначајније часописе из области књижевности, што је видљиво и претраживо у предметном регистру. Уз наслов самог приказаног часописа, у округлој загради додата је пододредница – часопис. На основу регистра могуће је издвојити и све наслове серијских публикација који су представљани у току педесетогодишњег излагања часописа.

На овај начин систематозивана грађа настоји да допуни библиографију српске периодике и да крајњем кориснику (књижевним критичарима, истраживачима, професорима, студентима) приближи *Књижевну историју*. Библиографија је само потврда вредних прилога које часопис доноси.